

Earth Valley: hét ecosysteem om de toekomst leefbaar te maken

Over de kracht van het ecosysteem en hoe wordt samengewerkt aan innovatieve oplossingen

Voorwoord

Susanne Schilderman

*Wethouder economische zaken,
circulaire economie en financiën bij
de gemeente Utrecht*

De regio Utrecht behoort tot de meest innovatieve regio's van Europa. Daar zijn we trots op, maar stilzitten doen we niet. We werken continu aan een sterke, duurzame en toekomst-gerichte economie. Utrecht profileert zich daarbij steeds duidelijker als Heart of Health, waar gezondheid, innovatie en duurzaamheid samenkomen. Earth Valley is hiervan een zichtbaar en aansprekend voorbeeld.

Dankzij sterke kennisinstellingen en een groeiend netwerk van innovatieve bedrijven beschikt onze regio over een stevig kennis- en innovatiefundament. Deze monitor bevestigt onze sterke positie op thema's als circulaire economie, energie, slimme mobiliteit en GEO-ICT. Dat is zichtbaar in de ecosystemen DigiC en Utrecht Energized, in de groei van innovatieve bedrijven zoals Zympler en Bikeflip en in de projectsamenwerking met organisaties als Groendus.

Als gemeente Utrecht geloven we in de kracht van samenwerking. Earth Valley laat zien hoe innovatie versnelt wanneer onderzoek, bedrijven en maatschappelijke opgaven elkaar versterken. De ROM speelt hierin een belangrijke rol door innovatie te stimuleren en partijen te verbinden.

Deze monitor toont dat we klaar zijn voor de volgende stap: het benutten van onze kennisbasis en het opschalen van innovaties in onze eigen leefomgeving. Zo versterken we Earth Valley als proeftuin én als bron van oplossingen met internationale relevantie.

Willem-Jan Stegeman

*Wethouder economie en circulariteit
bij de gemeente Amersfoort*

Gezond stedelijk leven in een duurzame leefomgeving: dat is de koers waar we als regio bewust voor gekozen hebben. We moeten samenwerken aan oplossingen voor grote maatschappelijke uitdagingen: netcongestie, druk op het wegennet, het woningtekort en klimaatverandering.

De afgelopen jaren hebben we als regio mooie stappen gezet. Deze monitor laat zien wat er al bereikt is — en onderstreept het belang van blijven verbinden, vernieuwen en versnellen. Earth Valley steunt innovatieve bedrijven die bijdragen aan een duurzamere toekomst.

Het is mooi om te zien hoe partijen elkaar vinden — in projecten, maar ook in initiatieven als de Earth Valley cafés. Met trots kijk ik terug op de zomercafés in Amersfoort. De verbinding tussen bedrijven, onderwijs en overheid levert concrete resultaten op: van circulaire toepassingen in de bouw tot slimme data-inzet voor ruimtelijke en ecologische uitdagingen.

Per 1 januari krijgen we de sleutel van de Earth Valley Innovation Hub in De Nieuwe Stad in Amersfoort: een tastbare plek waar partijen samenkomen om te werken aan slimme, duurzame oplossingen voor onze leefomgeving.

Dr. Frank van Rijnsoever

*Associate Professor Innovation
and Sustainable Entrepreneurship
bij de Universiteit Utrecht*

De Universiteit Utrecht is een centrale speler in de regio als het gaat om het creëren van kennis op het gebied van een duurzame leefomgeving, aarde en klimaat. Voor de regio Utrecht is het van groot belang dat deze kennis wordt omgezet in bruikbare innovaties en bedrijfsmodellen. Daarvoor is een ecosysteem nodig waarin kennisinstellingen, het bedrijfsleven en publieke en non-commerciële partijen samenwerken en hun kennisagenda's op elkaar afstemmen.

De Universiteit Utrecht speelt ook een belangrijke rol in ecosysteemonderzoek. Deze monitor biedt inzicht in de kennis- en innovatiepositie van Earth Valley als ecosysteem. Via analyses van o.a. publicaties, patenten en start-ups laat het rapport zien op welke onderwerpen verschillende partijen in de regio actief zijn, en waar deze zich bevinden. Het geeft ons beter inzicht om kansen in de regio te identificeren: op welke onderwerpen zijn we sterk, en waar kunnen we het ecosysteem verder optimaliseren via samenwerking?

Deze monitor geeft richting aan de ontwikkeling van de regio op het gebied van duurzaamheid. Met deze inzichten kan Utrecht haar positie als competitieve regio ook in de toekomst handhaven en verder uitbouwen.

Ruud Meijvogel

Senior Business Developer Earth Valley

Op 1 januari 2026 krijgen we de sleutel van de Earth Valley Innovation Hub: een belangrijke mijlpaal waar we met elkaar hard naartoe hebben gewerkt. Steeds meer partijen sluiten zich aan bij Earth Valley, wat laat zien dat het ecosysteem leeft en dat de community zich blijft verbreden en verdiepen. Daarbij vormen de behoeftes en ambities van ondernemers stevast ons vertrekpunt; zij bepalen de koers en zorgen dat innovatie relevant, toepasbaar en toekomstgericht blijft.

Nu het ecosysteem snel groeit, is het belangrijker dan ooit om de ontwikkeling van onder andere de kennispositie en ondernemerschappositie ervan te monitoren. Met deze Earth Valley Monitor zetten we een stap richting een meer datagedreven aanpak om het ecosysteem te bouwen, te versterken en te sturen. Zo creëren we inzicht, versnellen we waar mogelijk en zorgen we dat Earth Valley toekomstbestendig verder kan groeien.

Earth Valley

Earth Valley is het innovatieve ecosysteem op de as Amersfoort–Utrecht dat in 2022 werd gelanceerd door ROM Utrecht Region, de gemeenten Amersfoort en Utrecht, de provincie Utrecht, Hogeschool Utrecht en Universiteit Utrecht. Binnen Earth Valley bundelen bedrijven, kennisinstellingen en overheden hun krachten om te werken aan maatschappelijke uitdagingen in de gezonde leefomgeving. De focus ligt daarbij op de thema's duurzaam gebouwde omgeving, klimaatadaptatie, mobiliteit en energietransitie. Technologie en data – samengebracht onder de noemer earth tech – vormen de rode draad door deze thema's. Daarmee biedt Earth Valley een unieke voedingsbodem voor innovatieve startups en scale-ups die oplossingen ontwikkelen.

Het ecosysteem

Het ecosysteem stimuleert ondernemerschap, versnelt innovatie en creëert de condities om van regionale pilots door te groeien naar landelijke en internationale toepassingen. Vanuit deze kracht wordt gewerkt aan twee strategische pijlers: het versnellen van slimme innovaties door ondernemers te ondersteunen en te verbinden met programma's en investeerders, én een gebiedsgerichte aanpak waarbij fysieke locaties zoals Utrecht Science Park (USP) en de Merwedekanaalzone worden benut als plekken voor experimenten en praktijktoepassingen.

Earth Valley Innovation District

Het Earth Valley Innovation District (EVIH) is een belangrijke stap in deze gebiedsgerichte aanpak. Hier komt innovatie letterlijk tot leven: in de nieuwe Earth Valley Innovation Hub gaan ondernemers, onderzoekers, bestuurders en studenten werken aan slimme en duurzame gebiedsontwikkeling. De hub fungeert als broedplaats voor kennis en innovatie, terwijl het omliggende district wordt ontwikkeld als proeftuin en etalage waar nieuwe oplossingen direct worden getest in de praktijk. Deze wisselwerking tussen doen en leren versnelt de ontwikkeling van schaalbare, datagedreven oplossingen voor urgente vraagstukken.

De ecosysteemmonitor

Innovatie is een langdurig proces. Daarom analyseert deze monitor de periode 2013–2024, die dient als het vertrekpunt voor de monitoring van Earth Valley. Alle data over wetenschappelijke publicaties, octrooien, geregistreerde handelsmerken, EU-samenwerkingsprojecten, startups en bedrijven zijn gebaseerd op deze periode en geanalyseerd binnen de vijf pijlers van Earth Valley.

Met deze monitor worden de stand van zaken, de kracht en dynamiek van Earth Valley vanaf nu jaarlijks in beeld gebracht. In dit document wordt de lezer meegenomen van de bredere positie van de regio Utrecht naar de specifieke rol van Earth Valley, gevolgd door de kracht van het ecosysteem en de uitwerking van de vijf centrale thema's. Zo ontstaat een overzicht dat richting geeft aan het ecosysteem en laat zien hoe de kracht ervan verder versterkt kan worden.

De kracht van de regio

De regio Utrecht is een aantrekkelijke regio voor bedrijven. In de Regional Competitiveness Index (RCI) van de Europese Commissie werd Utrecht in 2023 uitgeroepen tot meest competitieve regio van Europa. Utrecht scoort hoog op infrastructuur, innovatie en hoger onderwijs. De regio kent de afgelopen jaren een groeiende economie (+1,2% in 2024) en met slechts 3,6% werkloosheid kenmerkt de regio Utrecht zich door een sterke arbeidsmarkt met veel werkgelegenheid en hoge arbeidsparticipatie.

Bedrijvigheid en innovatiekracht

Volgens het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) zijn in de regio ruim 250.000 bedrijven gevestigd. Hiervan is 45% een innovatief bedrijf en 2% hoog innovatief. Het bedrijfsleven in de provincie geeft gezamenlijk 1,2 miljard euro uit aan Research & Development. Ongeveer één op de zeven banen maakt deel uit van Earth Valley, met een sterke vertegenwoordiging in ingenieursbureaus, natuurwetenschappen en ICT. De kracht van de regio zit in de combinatie van een groot aantal partijen die op één of meerdere Earth Valley thema's een toegevoegde waarde bieden, zoals ingenieursbureaus gericht op gebiedsontwikkeling en ICT-bedrijven die zich hebben gespecialiseerd in de toepassing van geodata. Een absoluut zwaartepunt van deze bedrijven zit in en om de twee grote steden, Utrecht en Amersfoort, maar toch zit de bedrijvigheid ook sterk verspreid in de regio.

Kennis in de regio

Door de centrale ligging in het land hebben veel opgavehouders, waaronder ProRail, NS en Rijkswaterstaat, hun hoofdkantoor gevestigd in de regio Utrecht. Ook zitten hier veel onderzoeksinstituten, kenniscentra en brancheverenigingen (o.a. het KNMI, Deltares, GeoBusiness en KWR). De aanwezigheid van deze kennis in combinatie met een ambitieuze lokale en regionale overheid geeft een sterke voedingsbodem voor het stimuleren van onderzoek en ontwikkeling voor de duurzame leefomgeving.

Ruimtelijke en maatschappelijke uitdagingen

De Earth Valley-bedrijven bevinden zich in een omgeving waar de noodzaak tot innoveren op het gebied van energie, mobiliteit en bouw direct zichtbaar is. Alleen al in de gemeente Utrecht moeten 60.000 nieuwe woningen worden gebouwd tot 2040. Rondom het stedelijk gebied is er beperkte ruimte dus er wordt ook veel binnenstedelijk ontwikkeld. Tegelijkertijd moet de binnenstedelijke omgeving een gezond en veilig leefgebied blijven en klaar worden gemaakt voor het klimaat van de toekomst met meer extreme weersomstandigheden. In de hele regio staat de bouwopgave en economische ontwikkeling onder druk door congestie op het elektriciteitsnet én congestie op de weg. Er moeten snel slimme oplossingen komen om de economie draaiende te kunnen houden en werkgelegenheid in de regio te behouden.

De kracht van Earth Valley

Earth Valley is het ecosysteem waarin de unieke kwaliteiten van de regio Utrecht samenkomen om maatschappelijke uitdagingen om te zetten in oplossingen. De regio onderscheidt zich door een sterke kennisbasis, toonaangevende technologieën en een breed bedrijfsleven, versterkt door innovatief ondernemerschap, publiek-private samenwerking en een sterke thuismarkt. Samen bepalen deze elementen de positie en het groeipotentieel van Earth Valley: het vermogen om kennis en technologie te vertalen naar impact en het ecosysteem verder te versterken.

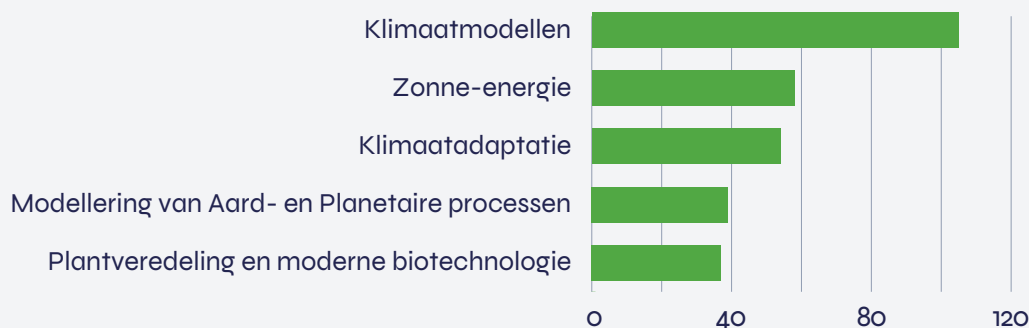
In deze monitor wordt de kracht van Earth Valley aan de hand van twee pijlers beschreven: de kennispositie en de ondernemerschapspositie.

Kennispositie Earth Valley

De regio kent een groot scala aan kennisinstellingen die direct of indirect verbonden zijn aan de Earth Valley thema's. Naast de Universiteit Utrecht en Hogeschool Utrecht, is er een grote vertegenwoordiging van onderzoeksinstituten, business schools en sectorspecifieke opleidingsinstituten. Grote gerenommeerde partijen zijn TNO, KWR, KNMI, Innovam, Geonovum en RIVM. Daarnaast is er ook veel kennis aanwezig bij grote private partijen die bijdragen aan de ontwikkeling van kennis op thema's zoals de duurzaam gebouwde omgeving, waaronder Capgemini, Haskoning en Conclusion.

De kennispositie van de regio laat zich onder andere afmeten aan het aantal publicaties en patenten. De Universiteit Utrecht bracht 2.599 publicaties van 61 organisaties in kaart binnen de vijf Earth Valley-thema's. Hiermee zijn zowel de brede kennisbasis als de domeinen met een unieke kennispositie zichtbaar gemaakt.

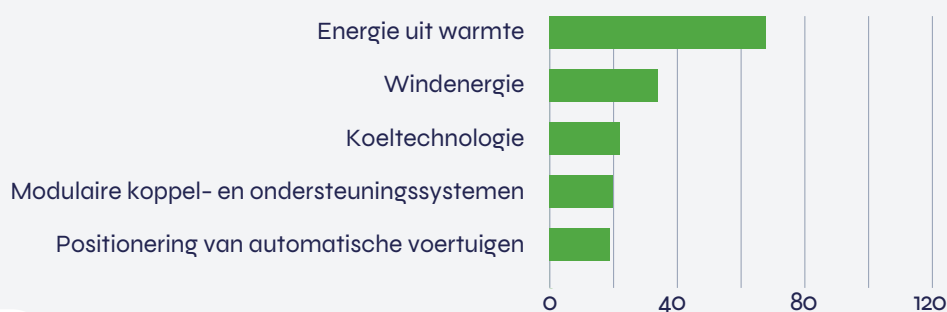
Aantal publicaties per onderwerp (top 5)

Bron: Universiteit Utrecht, 2025

Op andere thema's en domeinen blijkt de sterke kennispositie uit het aantal octrooien. Octrooien zijn daarbij een belangrijke indicator voor domeinen waarin wetenschappelijk onderzoek wordt vertaald naar technologie en praktische toepassingen. De top vijf van octrooien concentreert zich op onderwerpen binnen de energietransitie en slimme mobiliteit.

Aantal octrooien per onderwerp (top 5)

Bron: Universiteit Utrecht, 2025

Binnen deze thema's zijn diverse niches te onderscheiden waarin de regio een uitzonderlijk sterke kennispositie heeft op technologieën als aquathermie, Carbon Capture and Storage (CCS) en industriële elektrificatie. Dit blijkt uit het feit dat de regio Utrecht binnen deze technologieën verantwoordelijk is voor meer dan 20% van alle Nederlandse publicaties.

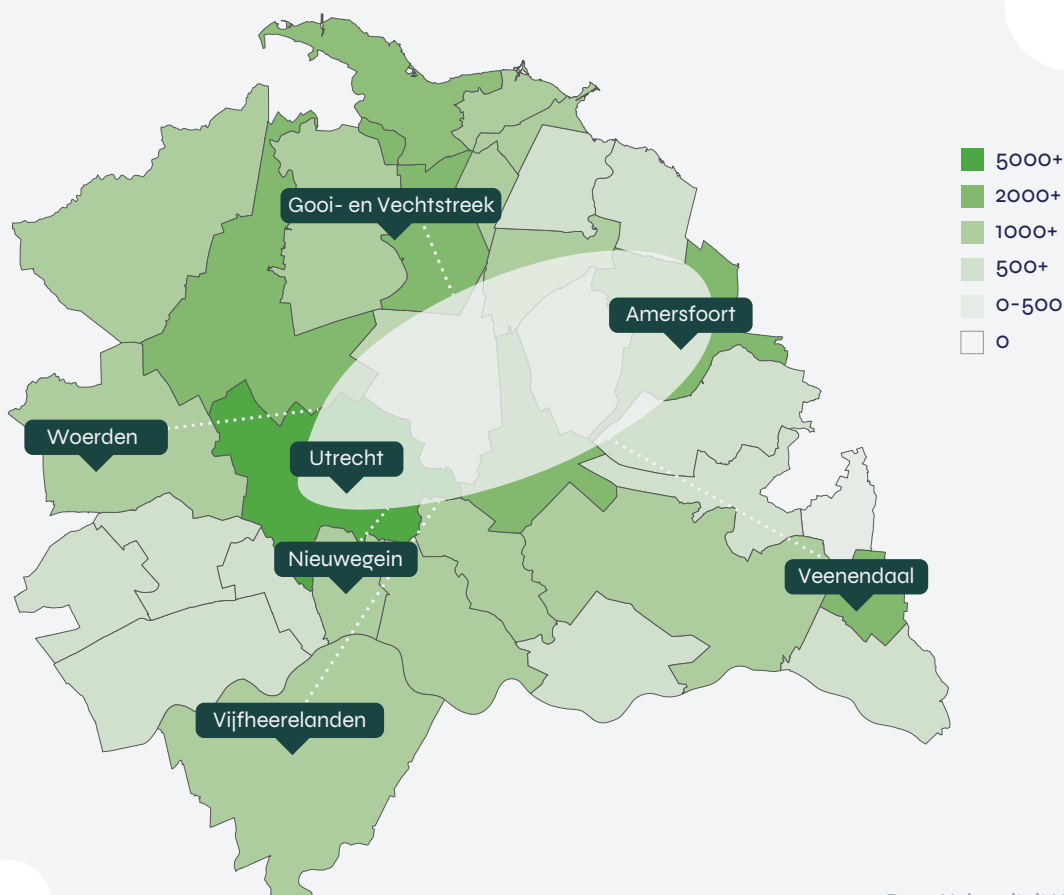
Ook binnen andere thema's, zoals de duurzaam gebouwde omgeving, zijn duidelijke kennissterktes zichtbaar. Deze liggen onder meer op het gebied van slimme gebouwen (smart cities), waterveiligheid en nieuwe bouwmaterialen. Daarnaast valt op dat digitale technologieën in het algemeen sterk vertegenwoordigd zijn. Zo neemt het domein Geographic Information Systems (GIS) met 16% van alle Nederlandse publicaties een prominente positie in. Binnen dit domein is de Universiteit Utrecht het meest publicerende instituut.

Ondernemerschapspositie Earth Valley

Naast toonaangevende bedrijven als Sweco, Arcadis en BAM kent de regio een sterke vertegenwoordiging van ambitieuze en innovatieve ondernemingen. Het gaat daarbij om zowel start- en scale-ups als koplopend mkb, waaronder Stamhuis, Walraven en BOOT.

De ondernemerschapspositie van de regio wordt niet alleen bepaald door de aanwezigheid van innovatieve bedrijven, maar ook door de breedte en samenhang van het ondernemerschap binnen relevante sectoren. Niet alle partijen in het ecosysteem richten zich primair op innovatie, maar ook deze bedrijven vervullen een essentiële rol wanneer het gaat om de implementatie van deze technologieën en samenwerking in de keten.

Aantal Earth Valley bedrijven in de regio Utrecht, per gemeente

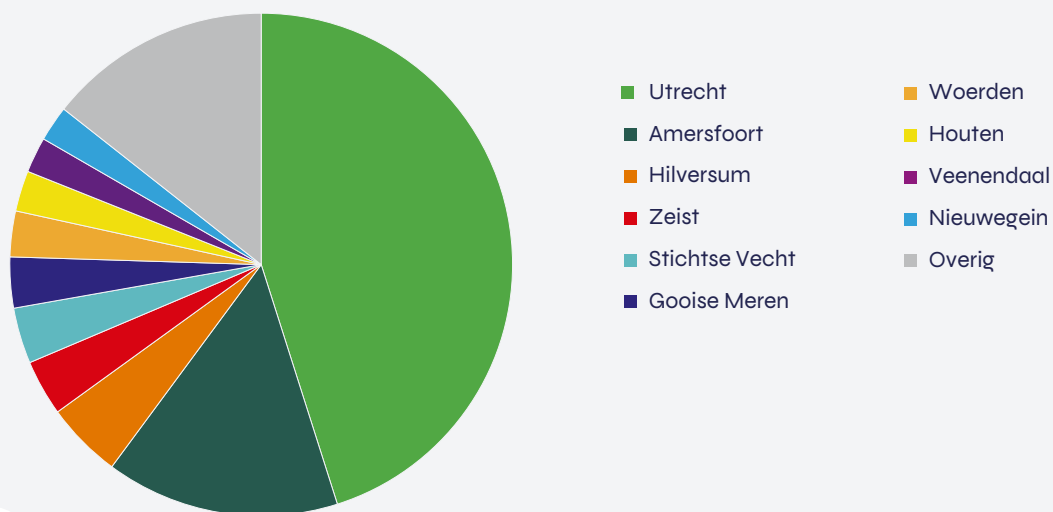
Bron: Universiteit Utrecht, 2025

Om de bedrijvigheid binnen Earth Valley in beeld te brengen, wordt gekeken naar het aantal bedrijven per ecosysteem per gemeente. Utrecht en Amersfoort vormen daarbij de belangrijkste hotspots, met daarnaast een sterke vertegenwoordiging in onder meer Zeist en Gooise Meren. Hierbij verschilt de dichtheid per innovatie-ecosysteem per gemeente. Zo blijkt dat Renswoude en Bunnik relatief veel ondernemerschap kennen dat is gericht op de energietransitie.

De ondernemerschapspositie van Earth Valley komt vooral tot uiting in het aantal ambitieuze en innovatieve bedrijven. ROM Utrecht Region heeft momenteel ruim 1.200 hoog-innovatieve bedrijven in de regio Utrecht in beeld. Binnen alle Earth Valley-thema's is sprake van een sterke ondernemerschapspositie. In sommige thema's is deze breed aanwezig, zoals bij de duurzaam gebouwde omgeving. In andere gevallen concentreert het ondernemerschap zich op specifieke domeinen, zoals GEO-ICT, of binnen niches, bijvoorbeeld binnen mobiliteit, waar Earth Valley sterk is in deelmobiliteit en smart mobility.

Er zijn veel gerenommeerde en koplopende bedrijven actief in de implementatie, advisering of toepassing van technologieën op het gebied van GEO-ICT en data. Op het thema energietransitie bijvoorbeeld heeft de regio een aanzienlijk aandeel in het aantal bedrijven dat zich bezighoudt met slimme energiemanagementsystemen.

Aantal Earth Valley-startups per gemeente

Bron: Startup Ecosysteem Monitor 2025

Earth Valley is een ecosysteem waarin innovatie vaak kleinschalig begint, maar gericht is op grootschalige impact. Dit blijkt uit het relatief grote aantal startups en scale-ups in de regio. De meeste daarvan zijn actief in de energietransitie (102), gevolgd door mobiliteit en transport (91). De stad Utrecht is daarbij de belangrijkste hotspot, met 138 Earth Valley-startups.

Mobiliteit

De regio Utrecht kent een grote concentratie aan bedrijven, maar het benutten van deze kracht vraagt om verdere versterking van de samenwerking. Grote mobiliteitsbedrijven en het innovatief mkb bevinden zich dicht bij elkaar en weten elkaar steeds beter te vinden. Het AI & Mobility Lab van de Universiteit Utrecht en het Centre of Expertise Smart Sustainable Cities van de Hogeschool Utrecht zoeken meer de samenwerking met bedrijfsleven. Dit versterkt de regionale innovatiekracht. De expertise van de regio zit met name op deze thema's: slim laden, slim verkeersmanagement en deelmobiliteit.

Slimme infrastructuur zorgt ervoor dat er steeds meer realtime informatie beschikbaar is over verkeersstromen. Met deze informatie kunnen wegbeheerders betere ontwerpen maken voor de (her)inrichting van wegen, maar ook verkeersmanagement tijdens hindertrajecten. Het Nationaal Toegangspunt Mobiliteitsdata (NTM) werkt aan betere datakwaliteit, ook op lokaal niveau, om congestie te verminderen.

De regio kent veel expertise rondom het ontwerpen van fietsinfrastructuur, van slimme verkeerslichten en ontwerp van fietspaden tot parkeervoorzieningen. Hier is veel belangstelling voor vanuit omliggende markten. ROM Utrecht Region organiseert een Export Accelerator Program ter voorbereiding op nieuwe markten.

Aantal geregistreerde handelsmerken: **500+** Aantal octrooien: **100+**

bron: Universiteit Utrecht, 2025

UITGELICHT

Utrecht als koploper in duurzame mobiliteit

Tien jaar geleden begon Robin Berg (WeDriveSolar) in Lombok met het laden van zijn elektrische auto op zonne-energie en het terugleveren van stroom aan zijn huis. "Als dit op straatniveau kan, is het van grote waarde voor de hele stad," zegt Berg. Inmiddels heeft Utrecht zo'n 700 openbare Vehicle-to-Grid-laadpunten en 200-300 bidirectionele deelauto's, groeiend naar 400 dit jaar.

Deelauto's als rijdende batterijen

De elektrische deelauto's laden op met duurzame energie en leveren stroom terug tijdens piekuren. Volgens Berg kunnen deze voertuigen "inkomsten opleveren wanneer ze stilstaan", wat in de toekomst kan bijdragen aan lagere kosten voor gebruikers. Dankzij afspraken met projectontwikkelaars profiteren ook inwoners zonder eigen auto of zonnepanelen mee.

Regionaal ecosysteem als basis

Het V2G-systeem is het resultaat van samenwerking tussen bedrijven, universiteiten, netbeheerders en overheden, gesteund door Europese en Nederlandse programma's. Utrecht fungeert hierbij als proeftuin voor landelijke en Europese uitrol.

Slimme sturing met AI

Om laden en ontladen optimaal te laten verlopen, ontwikkelt de Universiteit Utrecht AI-gestuurde software die automatisch afstemt op energievraag en beschikbaarheid. Dit maakt V2G efficiënter en betaalbaarder.

Energietransitie

Dagelijks wordt in Earth Valley gewerkt aan slimme oplossingen die de energietransitie versnellen en concreet maken. Dankzij een sterke en brede kennisbasis vinden vernieuwers elkaar hier op uiteenlopende vraagstukken. Met meer dan 200 betrokken partijen, start- en scale-ups, kennisinstellingen, corporates en overheden, is er een krachtig innovatie-ecosysteem voor slimme-energiesystemen.

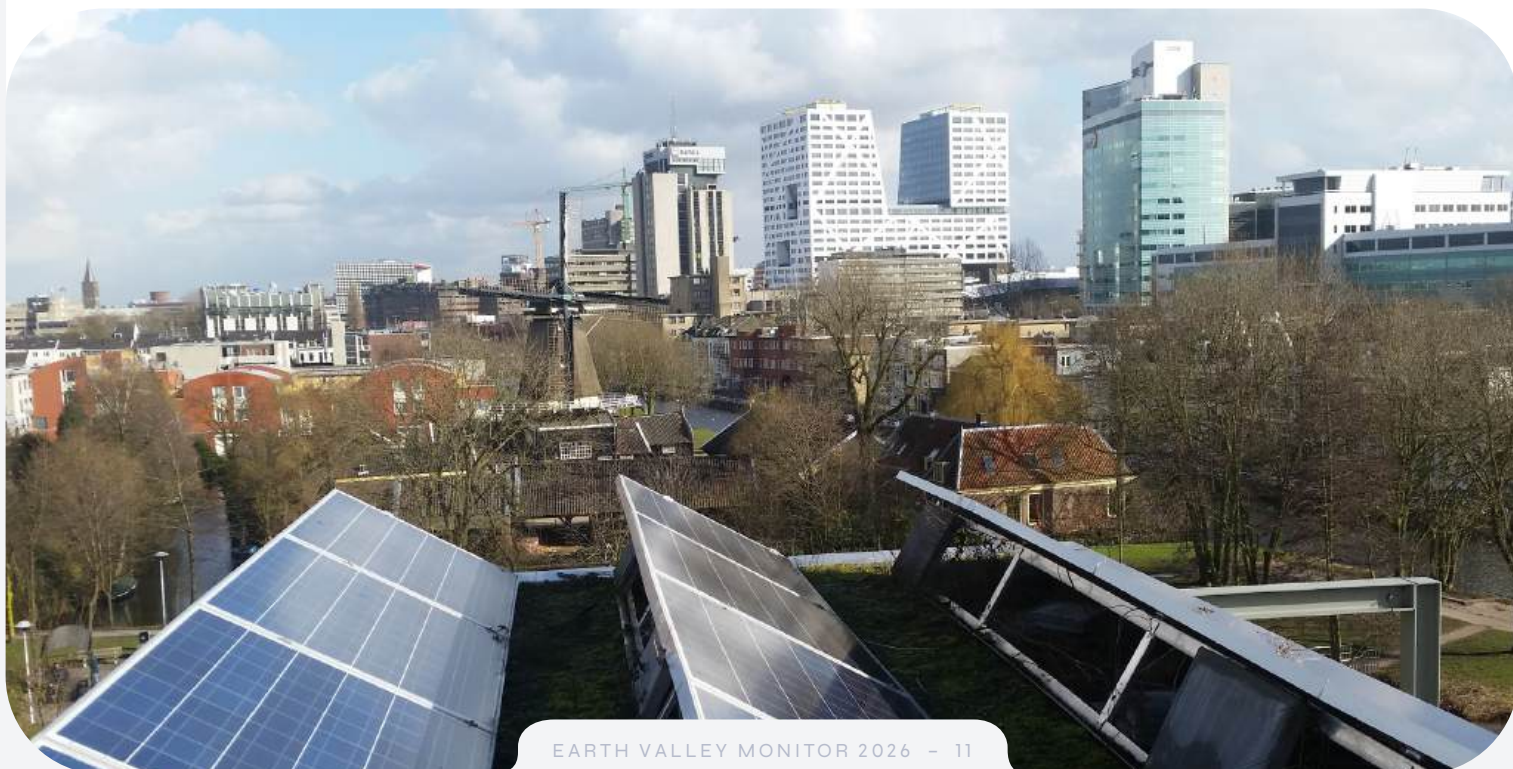
Lokale samenwerking maakt lokale energie-optimalisatie mogelijk en bevordert de integratie van andere energiedragers, zoals warmte. De combinatie van hoogwaardige kennis en ondernemerschap leidt tot tastbare innovaties: van geavanceerde Energy Management Systems (EMS) tot data-oplossingen en nieuwe technologie voor zonne-energieopwekking en opslag.

Uit analyses van publicaties en octrooien blijkt dat Utrecht een onderscheidende positie heeft op het gebied van slimme energiesystemen. Kennis vertaalt zich in innovatief ondernemerschap. Middels Earth Ventures investeert ROM Utrecht Region in start-ups als Nordsol, Zymplr, FridayEnergy en Withthegrid.

De samenwerking binnen het ecosysteem gaat bovendien verder dan individueel ondernemerschap. Partijen verbinden zich in consortia, bijvoorbeeld voor de ontwikkeling van energiehubs: lokale systemen waarin opwek, opslag en verbruik nauwkeurig op elkaar worden afgestemd. Daarnaast ontstaan steeds meer samenwerkingen en projecten gericht op nieuwe kennis en technologie, waar oplossingen nog in ontwikkeling zijn – zoals MOOI-projecten ABLE en MOOI SYMPHONIE.

Aantal publicaties: **120+** Aantal octrooien: **140+**

bron: Universiteit Utrecht, 2025

UITGELICHT

Versnellen van de energietransitie door samenwerking

De energietransitie raakt iedereen. In de regio Utrecht wordt dit extra zichtbaar door netcongestie, die woningbouw en bedrijvigheid belemmert. Tegelijkertijd wil de regio uiterlijk in 2050 klimaatneutraal zijn. Samenwerking is daarvoor cruciaal.

Project ABLE: kleinschalige warmte-uitwisseling

Een voorbeeld van deze samenwerking is ABLE – Actiegericht op Bedrijventerreinen Laagdrempelige Energie-uitwisseling. Waar gemeenten zich vooral richten op grootschalige warmtenetten voor woningen, ontwikkelt ABLE kleinschalige en snel implementeerbare netten.

“In ABLE werkt TNO samen met innovatieve bedrijven uit het Earth Valley-netwerk als Greenvis en Groendus,” vertelt Maarten van Schie (TNO). Samen ontwikkelen en testen we het concept voor kleinschalige, uitbreidbare warmtenetten op drie bedrijventerreinen: Bunschoten, Zaltbommel en Veenendaal. Bedrijven kunnen restwarmte en elektriciteit lokaal uitwisselen. Zo benutten we het energiesysteem efficiënter en ontlasten we het elektriciteitsnet.”

Het concept maakt verduurzaming en uitbreiding mogelijk, ook op plekken waar de netcapaciteit beperkt is. Naast de technologie wordt ook gekeken naar juridische, sociale en organisatorische aspecten.

Impuls door MOOI-subsidie

Earth Valley speelde een sleutelrol bij de financiering van ABLE. Dankzij gezamenlijke inspanningen ontving het project ruim €1,7 miljoen MOOI-subsidie (Missiegedreven Onderzoek, Ontwikkeling en Innovatie). Dit versterkt niet alleen de samenwerking, maar ook de innovatiekracht van de regio.

Duurzaam gebouwde omgeving

De regio Utrecht staat voor grote uitdagingen binnen de duurzaam gebouwde omgeving: de stedelijke ruimte staat onder druk, woningtekorten zorgen voor een aanzienlijke verdichtings-opgave en tegelijkertijd is verduurzaming noodzakelijk. Een integrale aanpak is daarom essentieel. Binnen het innovatie-ecosysteem duurzaam gebouwde omgeving werken ondernemers, overheden en onderwijsinstellingen samen om deze complexe opgaven aan te pakken.

Binnen Earth Valley wordt circulair bouwen versneld via het innovatieprogramma DigiC – Digitalisering in de Circulaire Bouweconomie. Overheden en bedrijven, waaronder koplopers als Stamhuis, Walraven en Sustainer, bundelen hierin hun krachten om digitale doorbraken te realiseren die circulair bouwen schaalbaar en betaalbaar maken, bijvoorbeeld binnen het project Groene Hoogten.

Ook op het gebied van renovatie wordt gewerkt aan opschaalbare circulaire concepten, datagedreven ontwerp-processen en nieuwe financieringsmodellen. Ondernemers krijgen ondersteuning via het Acceleratieprogramma Toekomstbestendig Bouwen, waarin startups worden geholpen te groeien met scans, ontwikkelplannen, masterclasses, mentoring en toegang tot experts.

Aantal publicaties: 100+ Aantal octrooien: 180+

bron: Universiteit Utrecht, 2025

UITGELICHT

Doorbraakprojecten als motor voor verduurzaming

Eén van de programma's van Earth Valley is Circulair renoveren, gericht op het verbeteren en opschalen van renovaties met industriële methodes en digitale technologie. Hogeschool Utrecht (HU) is partner in dit consortium.

Kim Bergen, onderzoeker bij het lectoraat Nieuwe Energie in de Stad, licht toe:

“Met ROM Utrecht Region werken we samen in ARV, een impactproject binnen het Nationaal Groeifondsprogramma Toekomstbestendige leefomgeving. Doel is renovatie van hoogbouw versnellen. Dat vraagt om beter ingerichte processen, geautomatiseerd ontwerp en slim gebruik van open data om kansrijke gebouwen te selecteren.”

Versnelling door doorbraakprojecten

Bergen: “De kennis die we in deze projecten opdoen, delen we breed – bijvoorbeeld tijdens de Earth Valley Cafés. Zo schalen inzichten op en maken we echt verschil: zoveel mogelijk gebouwen verduurzamen en transformeren.” De samenwerking in Earth Valley helpt partijen – van gemeenten tot aannemers – om kennis te bundelen en gezamenlijke strategieën te ontwikkelen. “ROM koppelt terug wat er in het veld leeft. Als er kennis ontbreekt, komt dat op de agenda van de HU. Zo versterken we samen onze positie in de regio,” aldus Bergen.

Klimaatadaptatie

De regio Utrecht heeft door uitdagingen als bodemdaling in veengebieden en stedelijke problematiek veel kennis en ervaring opgebouwd in 25 koploperprojecten. Binnen Earth Valley richt het innovatie-ecosysteem Klimaatadaptatie zich op vragen rond klimaatbestendige steden, omgaan met hitte en droogte en het vergroten van biodiversiteit. Ondernemers, bedrijven, ingenieursbureaus en kennisinstellingen ontwikkelen digitale en datagedreven oplossingen voor een klimaatadaptieve leefomgeving.

In de regio lopen al diverse initiatieven vanuit onderzoek, samenwerking en ondernemerschap. De Coalitie Ruimtelijke Adaptatie pakt neerslag- en droogteproblemen actief aan. Sensoterra biedt Internet of Things-bodemvochtsensoren die inzicht geven in water- en grondstofbesparing. HydroLogic ondersteunt met gespecialiseerde water- en ICT-expertise, modellen en slimme digitale oplossingen.

Aantal publicaties: **2300+** Aantal samenwerkingsprojecten: **200+**

bron: Universiteit Utrecht, 2025

UITGELICHT

Utrecht als showcase voor water en klimaatadaptatie

Nelen & Schuurmans ontwikkelt software en kennis voor watermanagement. “Negentig procent van klimaatadaptatie gaat over water,” zegt Joost van der Hammen. Daarmee sluit het bedrijf nauw aan bij Earth Valley, waar in de regio Utrecht sterke spelers als Haskoning, Hydrologic, NEO, Universiteit Utrecht en Deltares actief zijn. Doordat partijen elkaar via Earth Valley regelmatig ontmoeten, verlopen samenwerkingen sneller en effectiever.

Door R&D-agenda's te delen ontstaan gezamenlijke initiatieven rondom thema's als IT in klimaatadaptatie en Digital Twins. Volgens Van der Hammen kan Earth Valley verder doorgroeien van netwerk naar echt ecosysteem, waarin Utrecht zichtbaarder wordt als proeftuin voor klimaatadaptatie. De regio beschikt over sterke eigen oplossingen, maar die worden nog te weinig lokaal toegepast.

Een voorbeeld daarvan is Rana, de nieuwe software van Nelen & Schuurmans. Met Haskoning en Hydrologic als launching customers wordt de applicatie verder ontwikkeld. Hoewel er internationale ambities zijn, wil het bedrijf eerst lokaal slagen — bij voorkeur samen met regionale overheden binnen Earth Valley.

Earth Tech

Digitale technologie en data zijn onmisbaar voor een toekomstbestendige leefomgeving. Met (geo)data, kunstmatige intelligentie (AI) en augmented reality (AR) kunnen scenario's inzichtelijk worden gemaakt en beter onderbouwde keuzes worden genomen. Denk aan kunstmatige intelligentie die ontwerp- en investeringsvragen ondersteunt of digital twins die laten zien hoe duurzame mobiliteit en leefbaarheid samenkomen.

Binnen Earth Valley wordt samengewerkt aan deze kennis en technologie onder de noemer Earth Tech. Via AI Hub Midden Nederland worden netwerken gebouwd. Samen met kennisinstellingen worden innovatieprojecten gerealiseerd met meervoudige business cases. De regio Utrecht heeft hierin een unieke positie, met het project LIVE (Liendert Interactieve Visuele Ervaring) als voorbeeld. De uitkomsten daarvan zijn breed toepasbaar: van klimaatrobuust bouwen en de energietransitie tot slim onderhoud en natuurgedreven oplossingen.

Aantal publicaties: **160+** Aantal octrooien: **90+**

bron: Universiteit Utrecht, 2025

UITGELICHT

Van 3D naar dagelijks gebruik: digitalisering in de praktijk

Het Amersfoortse StrateGis ontwikkelt softwaretools voor ruimtelijke projecten en is sinds de start betrokken bij Earth Valley. In 2021 ontstond LIVE – Liendert Interactieve Visuele Ervaring, het eerste Earth Valley-project. Het laat zien hoe digitalisering en data helpen bij klimaatadaptatie, energietransitie en leefbaarheid. De samenwerking kwam tot stand via ROM Utrecht Region, de gemeente Amersfoort en regionale partners.

Netwerk en zichtbaarheid

Binnen Earth Valley ontstaan voortdurend nieuwe verbindingen. "Earth Valley brengt partijen samen, en dat levert nieuwe samenwerkingen op," zegt directeur Anne Dullemond. StrateGis werkt inmiddels samen met onder meer Geomaat, AeroVision, Neo en Future City Foundation. Earth Valley biedt bovendien een podium tijdens events en internationale zichtbaarheid."

Van pilot naar praktijk

De volgende stap voor LIVE richt zich op dagelijks gebruik door gemeenten. Met de 3D Cityplanner kunnen stedenbouwkundigen scenario's ontwikkelen zonder externe bureaus en 3D-beelden inzetten in plaats van locatiebezoeken. Earth Valley versnelt deze ontwikkeling door praktijkvoorbeelden te delen en digitaal werken te stimuleren – belangrijk, benadrukt Dullemond, want er is "geen tijd te verliezen."

Dit jaar is LIVE 2.0 van start gegaan.

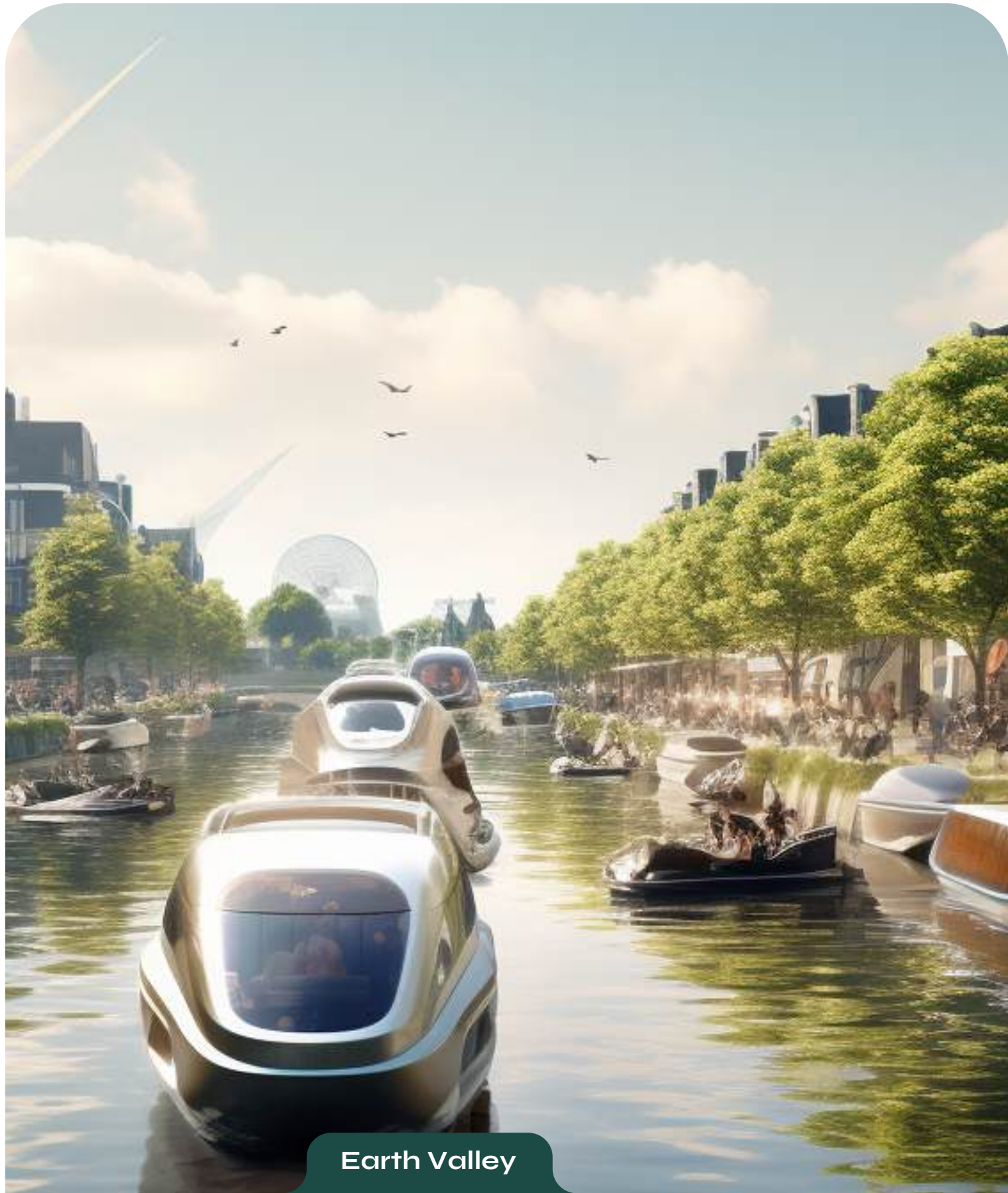
Tot slot

De Earth Valley Ecosysteem Monitor 2025 is een volgende stap om te laten zien hoe ver de regio gekomen is en hoeveel potentieel er nog onbenut ligt. Bedrijven, kennisinstellingen en overheden werken steeds intensiever samen aan oplossingen voor urgente vraagstukken in energie, mobiliteit, klimaatadaptatie en de duurzaam gebouwde omgeving. De kracht van Utrecht schuilt in deze gezamenlijke aanpak: het verbinden van hoogwaardige kennis aan ondernemerschap, het koppelen van regionale opgaven aan innovatie en zorgen voor zichtbaarheid, versnelling en groei.

De voorbeelden in deze monitor — van energiehubs en circulaire renovatie tot digital twins, vehicle-to-grid en klimaatadaptatieve software — laten zien dat Earth Valley geen abstract concept is, maar een ecosysteem dat tastbare vooruitgang brengt. De regio beschikt over een sterke kennispositie, een gedreven ondernemersnetwerk en een regio die bereid is om te leren, te experimenteren en op te schalen. Dat is een fundament om trots op te zijn.

De vraag die voor ons ligt, is hoe de kracht van het ecosysteem verder versterkt kan worden. Dat begint bij het versnellen van de toepassing van innovaties in de praktijk, zodat pilots sneller doorontwikkelen tot oplossingen die beschikbaar komen voor gemeenten, bedrijven en bewoners. Daarnaast is het belangrijk om onderzoeksagenda's, ondernemersvragen en regionale opgaven nog sterker met elkaar te verbinden. Juist die combinatie van kennis en ondernemerschap is een onderscheidende kwaliteit van onze regio. Tot slot ligt er een duidelijke kans om Earth Valley steviger te positioneren: als proeftuin voor een gezonde, duurzame leefomgeving én als bron van oplossingen die wereldwijd relevant zijn.

Deze monitor is een jaarlijks terugkerende uitgave, bedoeld om Earth Valley helder in kaart te brengen: wat is er bereikt, waar liggen nieuwe kansen en hoe ontwikkelt de samenwerking zich? Daarmee vormt het document niet alleen een terugblik, maar ook een richtinggevend instrument voor de stappen die samen gezet kunnen worden.

Earth Valley

Kom langs
Oliemolenhof 102
3812 PB Amersfoort

Stuur ons een bericht
earthvalley@romutrechtregion.nl

Bel ons
+31 (0)85 022 13 44

Volg ons

www.romutrechtregion.nl

